

23317
Gk-182

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SÜRELİDİR

Sayı : 15671364-610- 3296

30 / 9 / 2013

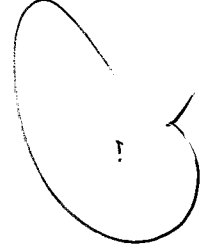
Konu : 7/23317 sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24/5/2013 tarih ve 43452547-120.07-125076 sayılı yazıları.

İlgi yazı eki Samsun Milletvekili Ahmet İhsan Kalkavan tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/23317 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Hazine Müsteşarlığı'nın yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Ali BABACAN
Başbakan Yardımcısı

Ek : HM'nin 11/9/2013 tarih ve
14597 sayılı yazısı ve ekleri (3 sayfa)

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

Sayı: B.02.1.HZN.0.13.05.02-610/
Konu: Soru Önergesi

11.09.2013* 14597

BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sn. Ali BABACAN)

İlgi: 24.05.2013 tarihli ve 43452547-120.07-125076 sayılı yazınız.

Samsun Milletvekili Sayın A. İhsan KALKAVAN tarafından tevcih edilen 7/23317sayılı soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı ve Merkez Bankası tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

İbrahim H. ÇANAKCI
Müsteşar

EK: Yazı (2 Sayfa)

T.C. BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI	
TARİH:	11.9.2013
SAYI:	3296

SAMSUN MİLLETVEKİLİ SN. A. İHSAN KALKAVAN'IN
BAŞBAKAN YARDIMCISI SAYIN ALİ BABACAN'A TEVCİH ETTİĞİ
7/23317 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİ İLE İLGİLİ OLARAK HAZİNE
MÜSTEŞARLIĞI VE MERKEZ BANKASI TARAFINDAN HAZIRLANAN CEVAP
METNİ

SORU 1: Kamu ve özel sektör dış borçları son 10 yılda tarihin en büyük artışını sergilemektedir. İhracat azalırken dış borç artmıştır. Bu on yılda Türkiye'nin ihracat ülkesi olma potansiyeli varken dış borcun ihracatın önüne geçmesini engellemek için neden önlemler almadınız? Bundan sonra ne gibi önlemler almayı planlıyorsunuz?

SORU 2: Yerli şirketlerin bankalara olan borcu 10 yılda kaç kat artmıştır? Bankaların bir kısmını ya da tümünü yabancılara satarken yerli şirketleri kredi kullanmaktan caydırmak için önlemler almayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 1-2: Türkiye'de 2002 yılından bu yana uygulanan istikrar sağlayıcı makroekonomik politikalar ile kamu mali yönetiminin iyileştirilmesi ve güçlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilen yapısal reformlar neticesinde kamu borcunun sürdürülebilirliği bir endişe kaynağı olmaktan çıkmış bulunmaktadır. Nitekim, kamu brüt dış borç stoku/GSYH oranı 2002 yılında yüzde 28 olan seviyesinden 2012 yılında yüzde 13 seviyesine gerilemiştir.

Bu dönemde özel sektör ise yatırımlarını ve ihracatını artırmış bulunmaktadır. Bu süreçte özel sektör, yatırımlarının bir kısmını öz kaynakları ile finanse ederken bir kısmını da sermaye piyasası altyapısının uluslararası en iyi uygulamalarla uyumlu hale getirilmesinin, şirketler kesiminin iç finansman kaynaklarına ulaşma şartlarının iyileştirilmesinin, artan istikrar ve düşen faiz ortamının etkisiyle yurtiçi ve yurtdışı kredi imkânlarını kullanarak gerçekleştirmiştir. Özel sektör dış borç stoku/GSYH oranında bu nedenlerle meydana gelen artışa rağmen kamu kesimi dış borç stoku/GSYH oranında meydana gelen gerilemeye paralel olarak toplam brüt dış borç stoku/GSYH oranı 2002 yılında yüzde 56 olan seviyesinden 2012 yılında yüzde 43 seviyesine gerilerken, bu dönemde uluslararası rezervlerimiz artmış ve uluslararası rezervlerin dış borcu karşılama oranında da iyileşme gözlenmiştir. 2002 yılında yüzde 29 seviyesinde olan söz konusu oran 2012 yılında yüzde 41 seviyesine yükselmiş bulunmaktadır.

Türkiye'nin ihracatı ise 2002 yılında 36 milyar dolar olan seviyesinden 2012 yılında 153 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. İhracatın bölgesel ve sektörel çeşitliliği önemli ölçüde artırılmış bulunmaktadır. Önümüzdeki dönemde de toplam ihracat içerisinde katma değeri yüksek ürün ihracatının payını ve Türkiye'nin rekabet gücünü artırmak için çalışmalar yapılması planlanmaktadır.

SORU 3: Vatandaşın bankalara olan borcu 10 yılda ne kadar artmıştır ve şimdiki miktarı nedir?

SORU 4: Bankalara olan tüketici kredisi ve kredi kartı borçları vatandaşın gelirinin kaç katıdır?

SORU 5: Tüketici kredisi ve kredi kartı borcu olan vatandaşın sayısı 10 yılda kaç kat artmıştır?

SORU 6: Türkiye'nin son on yılda ödediği dış borç faizi ne kadardır?

CEVAP 3-4-5-6: Firma ve tüketici kredileri ile kredi kartlarına ilişkin bilgilere Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun www.bddk.org.tr internet adresinden erişim sağlanabilmektedir.

Hanehalkı borcuna ve borcun harcanabilir gelirin oranına ait bilgilere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın www.tcmb.gov.tr internet adresinden ulaşılabilir.

Tüketici kredisi kullanan kişi sayısı bilgilerine Türkiye Bankalar Birliği'nin www.tbb.org.tr internet adresinden erişim sağlanabilmektedir.

Türkiye'nin son on yılda ödediği dış borç faizlerine ilişkin bilgilere ise Hazine Müsteşarlığı'nın www.hazine.gov.tr internet adresinden ulaşılabilir.

SORU 7: Türkiye'nin yabancı sermayeye ödenen kar payı ve dış borç faizi kamu ve özel şirketlerin dış borçları yerli şirketler ve vatandaşın bankalara olan kredi borcunun kaç katıdır?

CEVAP 7: Doğrudan yatırım nedeniyle yurtdışına yapılan kar transferleri, dış borç faiz ödemeleri ile bankacılık sektörünün şirketler ve hanehalkı kredi hacmi ile ilgili bilgilere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın internet adresinden, Türkiye brüt dış borç stokuna ilişkin bilgilere ise Hazine Müsteşarlığı'nın internet adresinden erişim sağlanabilmektedir.

SORU 8: Dış borç ve bankalara olan borçların önüne geçmek için bu sene içinde önlemler paketi hazırlamayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 8: Türkiye'de ekonomi üzerindeki makro finansal riskleri asgari seviyeye indirmek ve kontrol altında tutmak amacıyla ekonomi politikaları en etkin biçimde uygulanmaktadır. Gerek ülkemizin dış borcu gerekse kredi hacmi gelişmeleri ilgili kurumlar tarafından izlenmekte, değerlendirilmekte ve gerekli tedbirler alınmaktadır. Bu çerçevede, öncelikle kredi hacmi artış hızının finansal istikrar açısından makul seviyede gerçekleşmesini sağlamak amacıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından 2011 yılı son çeyreğinden itibaren esnek para politikası uygulanmaya başlanmış, bunun yanı sıra vadeye göre farklılaştırılmış zorunlu karşılık oranları ve rezerv opsiyon mekanizması gibi bir dizi makro ihtiyati tedbir hayata geçirilmiştir. Ayrıca, 18 Haziran 2011 tarihinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından uygulamaya konan bir düzenleme ile konut ve taşıt dışı tüketici kredilerinde genel karşılık oranları ve sermaye yeterlilik rasyosu hesaplamalarına esas teşkil eden risk ağırlıkları artırılmıştır. Öte yandan, dış borcun vadesinin uzatılması amacıyla 1 Ocak 2013 tarihinde alınan Bakanlar Kurulu Kararı ile banka ve finansman şirketleri haricindeki yurtiçi yerleşikleri, yurtdışından doğrudan yaptıkları borçlanmalarda uzun vadeye yönlendirecek biçimde Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi oranlarında farklılaştırmaya gidilmiştir. Bu düzenlemeyle, daha evvel ortalama vadesi 1 yıldan kısa yurtdışı kredilerinde yüzde 3, 1 yıldan uzun olanlarda ise yüzde 0 olarak uygulanan KKDF kesintisi, ortalama vadesi 1 yıla kadar olan kredilerde yüzde 3, ortalama vadesi 1-2 yıl arası olan kredilerde yüzde 1, ortalama vadesi 2-3 yıl arası olan kredilerde yüzde 5, ortalama vadesi 3 yıldan uzun olan kredilerde ise yüzde 0 olarak uygulanmaya başlanmıştır.